

2013. november-december – XI. évfolyam 8-9. szám

PIÁR FUTÁR

ÖRÜLJETEK, ÖRVENDJETEK...

2013. DECEMBER 20. 18⁰⁰

Magyar Egyetértésért Alap - Kézdivászló Környezeti Kollégiuma
Mester Tanoda Alapítvány, Dugonics András Piarista Gimnázium

Mézespálinka

*karácsonyi ünnepi
koncert*

MISZTRÁL EGYÜTTES

KÁTAI ZOLTÁN

RÓKA SZABOLCS

MENTÉS MÁSKÉNT TRIÓ

ÉS A NÉPZENEI KAMARAMŰHELY
a Dugonics András Piarista Gimnázium kamara együttese

Finom mézes pálinkával várjuk!

Dugonics András Piarista Gimnázium temploma (6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.)

Gyökereinkben megrendülten

Mit csinálunk adventben és mi történik karácsonykor? – érkezés és változás

Nézem a szót: változás. Mozog, egy állapotból tart a másik felé. Valami elmúlt, valami lesz, közben pedig bizonytalan. Alakul – ezt teszi folyton. Formálódik. Él.

Vál-tozik; vál-t; vál-aszt ... mindenképpen elválik valamitől, valakitől, valahonnan. Az elválás, elengedés is itt van ebben a folyamatban – és minden érzés, ami ezzel jár. Gyakran hív a változás – hogy olyan jó lenne, meg fontos lenne; mégis nehéz, mert az a biztonságos, ami nem mozdul, ami megszokott és ismert. Elválni, megválni egy szokástól és működéstől mindig nehéz.

Advent van, hamarosan karácsony, készülünk – hogyan és mire? Mi történik? Tényleg, mi történik most a te életedben – és az enyémben? Történik valami? Ha nem, javasolom, legyen gyánús!

Keresztelő János azt mondja a pusztában – ahol ott vannak, akik valami fontosat akarnak hallani, mert érzik, hogy valami nagyon hiányzik, és így ott vagyunk mi is – hogy „A fejsze már a fák gyökeréhez ért. Minden fát ugyanis, amely nem terem jó gyümölcsöt...” Nem idézem tovább, tudjuk, kemény. Ez kökémény. Minden fa kidől, ami nem csinál semmit. Ezért jön Jézus? Ezért ünnepejük ezt az édes kis barokk szépséget a betlehemi jászolban, a békés narancsillatú giccsben? Ennél kevesebbért tettek már el láb alól szónokokat – kényelmetlen hír.

Mégis evangélium, mégis örömhír. Ijesztő volta ellenére mégis az élet híre ez.

Barátom, akár Keresztelőt hallgatjuk a pusztában, akár a hozánk érkezett Megváltó bölcsőjénél elmélkedünk, mindkettő ugyanazt kérdezi: „Testvérem, mit csinálsz?” Életünk pusztájában és betlehemi éjében szólít ez a kérdés: élsz?

Jézus nem elpusztítani, eltörölni, felégetni és kidönteni jött. Hozott egy kérdést, az élet kérdését – és ez az, ami éles és megrendítő: „az élet történik benned?”. Mozogsz vagy megálltál? Van benned impulzus vagy már az egész világot magadhoz viszonyítod kényelmes kereszténység karácsonyi pipafüstös békességében?

Karácsony ünnepe az Isten történése, szentháromságos közösségben élő dinamizmusának megnyilvánulása. Ő, aki mindig ugyanaz, ha tetszik mindig változatlan – mégis közösségi dinamizmusban él, nem mozdulatlan, hanem élő, és lépést tesz. Feléd, felém, felénk. Az Isten dönt és indul. Emberré lesz. Belép az ember életébe. Gyökereimhez lép: oda, ahol kapaszkodom, ahol élek, ahonnan meghatározom magam. És ott, azon a ponton, ahol magam szilárdnak és azonosnak érzem, ott rendít meg – nem azért, hogy kidöntsön, nem azért, hogy elvágjon, hanem azért, hogy mozduljak, történjek én is.

A változatlan Isten óriási határokon lép át, hogy megszólítson, hogy hívjon, hogy életet hozzon. Úgy tűnik, hogy részéről ez a mozdulat, ez a gesztus a változatlanságának a megtörése – pedig nem. Lényegéhez tartozik ez a gesztus. Ő maga a történés, a közeledés, a közösség dinamizmusa.

Hogyan szól mindez hozzám – mit érthetek ebből? Nézd a képet, Keresztelő képét: fa vagyunk. Gyökerekkel, múlttal, örökséggel, beidegződésekkel. Élünk valahol és valahogyan – talán biztonságban. Megszokásaink, vélekedéseink, hagyományaink biztonságot adnak, kapaszkodhatunk. Lombkoronánkkal kiharcoltunk egy teret az erdőben, ha tetszik: kitúrunk magunknak egy foltot a világmindenségből, mely létezésünkhöz kell. És élünk kényelmesen, napok jönnek és mennek – köszönjük, megvagyunk, mi fák, itt a mi erdőnkben. És jön a hírnök, a baltás megváltóról. Beordít az erdőnkbe, hogy ébresztő! Élet ez nektek? Élet nektek ez a biztonságos mozdulatlanság? A Megváltó nem akar mást, „csak” az élet útját javasolja. Hogy élj! Azt akarja, hogy mozdulj, lépj ki, lépj oda, állj mellé. Azt akarja, hogy találkozz legmélyebb érzéseiddel, amelyek az életeredről szólnak, és mutasd meg magad. Azt akarja, hogy szeress és légy szerethető. Azt akarja, hogy igaz és tartalmas életed legyen. Arra hív, hogy legyél kapcsolatban.

És mindez veszélyes. Veszélyes, mert mozdulni kell, mert alakulni kell, mert ki kell lépni a megszokott biztonságából – az Isten is úgy fogalmazta meg magát, hogy egy bizonyos időpillanatban kilépett időtlenségéből és megérinthetővé lett. Arra hív, hogy tegyél te is így: lépj ki és lépj oda!

Az advent várakozás az érkezésre – készülés a találkozásra. Tegyük úgy, hogy nem csak arra készülünk, hogy valaki eljön hozzánk, hanem elindulunk magunk is. Készülünk és indulunk, mert találkozni akarunk. Testvérem, indulj el szüleid felé, barátaid felé, mindazok felé, akikkel közösségben vagy! Tanártársaim, induljunk el diákjaink felé is – hogy találkozzunk. Ha sikerül minden találkozásunkban elvárás nélkül, nyitott szívvel jelen lenni, akkor az karácsonyi találkozás lesz. Mert akkor az Isten ott megjelenik és tesz valamit; akkor ott élet születik.

És induljunk el személyes életünk alakításában is. Nézzünk bátran, nyitottan, elvárások nélkül magunkba! Észleljük a jót, a nehezét, a hiányt és akarjunk alakulni, akarjunk élni és történni! Higgyük bátran, hogy eljön az Úr, megszületik és megvált – segít élni, segít változni és segít éltetni.

És közben a fejsze tényleg a fák gyökerénél van. Nem baj, ha érezzük, hogy gyökereinkben megrendülünk – induljunk és éljünk. Az élet szép, gazdag, kényeztető. Legyünk benne otthon és tegyük otthonossá – ebben segíts minket, érkező Megváltónk!

Szabó László SchP házfőnök

PIÁRFUTÁR Szegei piaristák lapja – Megjelenik havonta – Lapengedélyszáma: 2.2.4/1513/2003. – KIADÓ Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Szám-
laszám: 10402805-28012423-00000000 – FELELŐS KIADÓ Papp Attila – SZERKESZTŐ Papp Attila, Koczor Kristóf – KORREKTÚRA Mészárosné Szabó Tünde – NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS Koczor Kristóf –
SZERKESZTŐSÉG 6724 Szege, Bálint Sándor u. 14., tel: 62/549-090, elektronikus levél cím: piarfutar@szepi.hu – NYOMÁS Planet Corp. Szolgáltató Kft. 6771 Szege, Makai út 4. – Kizárólag belső terjesztésre.

KARÁCSONY

„Angyal zenéje, gyertyafény-
kincses kezem hogy lett szegény?
Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó, meleg simogatást.”

Áprily Lajos

3

Egy bál "két oldala" **A oldal** - Egy kapcsolat megkoronázása

Pontosabban fölavatása, és félreértés ne essék, nem párkapcsolatra gondoltam...

Mindenk már 3 éve... 2010-ben kezdődött el testvérkapcsolatunk a régi hagyományok szerint. Minden a maga rendje, s módja szerint zajlott, egészen tavaly novemberig, a szalagavató bálig, amikor mindent mi rendeztünk el, be és vissza... Ekkor mélyültek el a fiú-lány kapcsolatok, a két osztály összerződött és jobban megismerte egymást. Idén januárban pedig elkezdődött a komoly készülődés. A heti 1 táncpróbába, mely szerintem kifejezetten élvezetes alkalmakat nyújtott, lehetőséget adott a táncok tanulására és persze a lányokkal való ismerkedésre...

Szeptembertől már egészen más volt a dolog. Kialakultak a párok, kezdődtek a próbák, egyre feszültebb lett a helyzet, „Akkor mikor van próba?“, „Hányra kell menni?“, viták röpködtek a ruháról, a zenekarról, a borrról, a fotósról. Még a fiú osztályok is heves szócsatákat vívtak arról, hogy frakkban, vagy ne abban táncoljunk. Ily hosszú készülés és viták, izgalmak után eljött a nagy nap. 2013. november 16-án, mikor az iskola „fényárban úszott“, a lányok, mint bájos hercegnők, a fiúk, mint elegáns úri emberek ragyogtak, megkezdődött „A Szalagavató Bál“.

A varázslatos és feledhetetlen este, melyen szebbnél szebb táncok kerültek előadásra, finomabbnál finomabb étel került az asztalra és hajnalig mulattunk, megkoronáztuk azt a testvérosztály-kapcsolatot, mely szerencsére ezzel nem ér véget.

Röviden a táncokról: A 12/B-s lányokkal táncoló fiúk angolkeringőt és charlestont, míg a 12/A-sokkal táncolók bécsi keringőt és cha-cha-cha-t adtak elő. A szülők, tanárok és legfőképp a saját véleményünk alapján úgy érzem – sőt, biztos állíthatom –, hogy a táncok bálhoz illőek voltak, mindannyian kiválóan fölkészültünk, jól éreztük magunkat és iskoláink nevelése szerint mulattunk azon az éjszakán.

Köszönet illeti meg mindazokat, akik bármily úton-módon hozzájárultak a bál sikeréhez. Hálásak vagyunk elsősorban szüleinknek és családtagjainknak, de tanárainknak, az iskola minden munkatársának, a „testvér osztálytársainknak“ és persze a szolgálatukat teljesítő 11. évfolyamnak.

A tánc egy rendkívül jó dolog, mely sokaknak okoz hatalmas örömet és bizony ennek hiánya is képes elvonási tüneteket produkálni:

„A tánc az én drogom: egy olyan valami, ami felszabadít, amiben valóban az lehetek aki, ahol nincsenek szabályok, ahol nem érdekel semmi. De ha nem táncolhatok, elvonási tüneteim lesznek, és úgy érzem, hogy táncolnom kell! Minél régebb óta táncolok, annál többet és többet kell, e nélkül már nincs: Élet... A tánc az önkifejezés, a szárnyalás: maga az ÉLET.“

Kovács Dániel 12.a

Boldal- A szalagavató örület

Anno 2012/2013.

Az egész szalagavatóra való felkészülés még az előző tanév második felében kezdődött. Fiúk-lányok nagy igyekezettel próbálták elsajátítani a klasszikus báli táncok néhány alaplépését. Sajnos (vagy nem sajnós) én ezeken a próbákon nem vettem részt, mivel egy táncsport egyesület tagja vagyok, viszont lelkes osztálytársaim nagyon sokat meséltek a számukra időnként megterhelő felkészítésekről.

2013. szeptember

Végzős évünkbe lépve én is bekapcsolódtam a folyamatba. Megdöbbenve tapasztaltam, hogy egyesekben egy igazi „Fredaszter” veszett el!

Miután megtudtuk, hogy melyek lesznek a szalagavató fő táncai, már mindenki izgatottan várta, hogy melyik koreográfiában fog szerepelni. Voltak olyanok, akik nem érték be egy produkcióval, hanem maguktól (vagy kisebb segítő ráhatással) több táncban is részt vettek.

2013. november 14.

A bála nemcsak a hibátlan tánckoreográfiák, öltönyök (lányoknál ruhaköltemények) készültek el, hanem a táncrendek is, amelyek feltöltése a vártnál egyszerűbben történt. Mivel adottak voltak a lányok a Karolinából és a fiúk a Piárból, az összerendezés már gyerekjáték volt.

2013. november 16. 17:25

Hosszú hetek és gyötrelmes próbák után eljött a bál napja. Ebben a percben már mindenki az öltözőben, teljes extázisban várta, hogy megkapja fellépő ruháját.

2013. november 16. 18:02

A szervezők egyik tagja megjelenik az ajtóban, és kimondja azt a mondatot, amit már nagyon vártunk, de amitől nagyon féltünk: „Jöjjenek fiúk, kezdünk.”

A lányok már a folyosón vártak ránk. Mindenki izgatottan vonult a tornaterem közepére, ahol az előzetesen elpróbált módon felsorakoztunk.

2013. november 16. 18:15

Köszöntők, kedves szavak, meghitt pillanatok. Koccintás az osztályfőnökkel és az osztálytársakkal, valamelyest mérsékelte az izgalmakat a néhány korty pezsgő. Alig szedték össze a 11. évfolyamosok a poharakat, már szinte rohant mindenki öltözni a nyitótáncokhoz.

2013. november 16. 18:35

Elkezdődtek a nyitótáncok, elsőként az angolkeringősök mutatták meg, mit tanultak a táncórákon. Néhány óvatos kitekintés a közönség tagjaira meggyőzött mindenkit arról, hogy a szülőknek felejthetetlen pillanatokat szereztek a hónapokig tartó próbák során. Nagy tapsot kaptunk.

2013. november 16. 18:50

Hasonlóan nagy sikert arattak a bécsi keringőt bemutató párok. Kecses, összehangolt mozdulatokkal, hibátlan teljesítménnyel igazolták, hogy nem volt elfecsérelt idő a sok próba.

2013. november 16. 19:10

Megható jelenethez érkeztünk, amikor a szüleinket vezettük a táncparkettre. Felőttünk! Mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy egy fejjel magasabb vagyok az édesanyámnál.

2013. november 16. 19:30

Nagyon vártuk már ezt a pillanatot, szerencsére nem hiába. A 11. évfolyamos diákok elkezdik a vacsora szervírozását a szülődiák tánc befejeztével.

A vacsorát mindenki jóízűen elfogyasztotta, és közben többször hangot adott asztaltársasága körében a konyhatündérek dicséretének.

2013. november 16. 20:15

Újabb attrakció következik. Bejelentik az osztályvideók vetítésének kezdetét, melyet a diákok hatalmas ovációval fogadtak. A képeket mindenki nagy örömmel figyelte, és halk moraj jelezte az esetleges kommentárok elhangzását.

2013. november 16. 21:25

Már mindenki kipihente a vacsorát, levezetésképpen egy kis tánc (vagy valami arra hasonlítóval) próbálkozott. Tanárok, szülők, diákok egyaránt bedobták magukat a zenekar által előadott, ismert dallamokra.

2013. november 16. 21:35

Megkezdődött a diákok második megmérettetése: most érkezünk a meglepetéstáncokhoz.

Elsősorban a lányok döntése alapján egy cha-cha-cha és egy charleston bemutatását láthatta a közönség. Szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy mind a kettő nagy sikert aratott.

Jól átgondolt koreográfia szerint következtek a közösségi táncok, a táncrendben szereplő pontok. A zeneszámok változatos stílusa a társaság nagy részét táncparkettre csalta.

2013. november 17. 00:45

Az este folyamán másodszor sötétült el a terem és sokadszor csaltunk könnyeket a szülők szemébe. A gyertyafény-keringő méltó lezárása volt ennek az estének, ahol ismét együtt táncolhattak szülők és diákok.

2013. november 17. 1:00

Bereczky András tanár úr hivatalosan bejelentette a bál végét és megköszönte a részvételt. A visszhangokból arra következtek, hogy nagyon jól sikerült a bál. Köszönet ezért a szülőknek, tanároknak, a tizenegyedikes fiúknak és lányoknak. Reméljük, a következő években legalább ugyanilyen élményben lesz részük a következő generációknak is.

Magda Gábor 12.b

KARÁCSONY

„Csodáltam. És a számon hála buggyant,
nem láttam többet kósza varjakat:
olyan szelíd volt, mint a gyermek álma,
s olyan meleg volt, mint a nyári nap”

Nemes-Nagy Ágnes

Biciklitúra a határnál

November 23-án szombaton indultunk az iskola elől Dékány tanár úr vezetésével egy félnapos túrára Tiszaszegetre.

Eredeti célunk maga a falu volt, de tervbe vettük azt is, hogy ha jó idő lesz, akkor átmegyünk a szerbiai Gyalára (Dala). Az időjárás velünk volt, így át tudtunk menni a „túloldalra”. A kis, és ma már szinte csak szerbek által lakott falu nem volt túl messze a határtól, szóval kis tekerés

után el is értük a „központot”. A helyi ABC-ben mindenki vett magának valamit: édességet (pl. rizses csokit!) vagy üdítőt - persze csak szerbet! Hazafelé újra átkeltünk a határon, de akinek nagy volt a táskája, annak bizony átnézték a csomagját, hogy nincs-e valamilyen elvámolnivalója.

Visszafelé megálltunk Magyarország legmélyebb pontjánál (75,8 m, de mint kiderült ez csak a 2. legmélyebb pontja hazánknak). Miután megébédeltünk, Szeged felé vettük az irányt a szép őszbúcsúztató napsütéses időben.

Jó volt újra együtt lenni!

Ritka József 9.a

Ismét túráztunk

Az őszi algyői túrához hasonlóan szervezett megint az osztályfőnökünk. Csak most rövidebb távot tettünk meg és ezt is délelőtt.

Szombat reggel fél tíz körül gyülekeztünk a Mars tér mellett 13-an, ahonnan kimentünk Gyálarétre. A 74-es busszal egy jó fél óra alatt kiértünk, és ott az egyik osztálytársunk anyukája által sütött túrós és szilvalekváros süteket ettük meg, és már indultunk is fel a töltésre. Innentől elkezdett minket követni egy kutya, aki végig kísért minket egészen Szegedig.

A gáton haladva elértük a téli kikötőt, ahol láttunk egy öreg hajót, amit ott evett a rozsdá a parton.

Nem siettünk, és nem is volt előttünk nagy táv, csak kb. 8-10 km. Lassan már Szegeden voltunk, de még a Boszorkány-sziget előtt lementünk a Tiszához, majd az árvízi emlékműnél elköszöntünk egymástól.

Jó volt újra együtt lenni a szép napos téli időben!

Boga Szabolcs 9.a

Matematika-fizikából háziverseny

2. helyezettek:

Valaczka Lukács és Szellédy Mátyas 12.a
Pördi Patrik és Urbán Balázs 9.c
Erdélyi László és Kuna Áron 8.a

3. helyezettek:

Kószó Dávid és Sinkó Péter 12.a
Fouraev Ádám és Kisalbert Ákos 10.a
Bóvíz Anna és Papp Judit 7.a

1. helyezettek:

Sándorfi Kristóf és Jagicza Tamás 12.a
Kocsis Levente és Fazekas Gábor 9.b
Bóvíz Krisztián és Pörmeki Ádám 8.a

Nemes Zsuzsa

Szlovákiai utazás - 2013. október 18-23.

Nyolc évig tanultam szlovákul a pitvarosi Petőfi Sándor Általános Iskolában, és a volt tanáromon keresztül először volt lehetőségem pályázni és eljutni Szlovákiába. Ez egy olyan lehetőség, melynek keretében a szerencsések különböző csodálatos helyekre juthatnak el e szép ország területén. Kirándulásom rövid krónikája a következő volt.

Legelső nap, amikor megérkeztünk Hronecbe (magyarul Kisgaram), beköltöztünk a szobánkba, már egyből – bár este 10 óra volt – finom vacsorával fogadtak minket.

Második napon elmentünk az úgy nevezett Ördög- völgyébe túrázni, és egy betyár bemutatót néztünk meg Zbojsán (Erdőköz mellett), ahol lehetőségünk volt lovagolni és – nem mellesleg – megismerkedni a szlovák kultúrával és hagyományokkal. Este pedig beszélgethettünk néhány szerbiai szlovákkal, a budapesti szlovák iskola tanulóival és a koordinátorokkal.

A harmadik nap délelőttjén kimenőt kaptunk, majd délben szervezett programra indultunk, melynek keretében Banská Bystricába (Besztercebányára) mentünk, ahol egy fantasztikus hoki meccset nézhettünk végig, melyen a Besztercebánya a Kassát fogadta. (Érdeklődőknek elárulom a végeredményt: Besztercebánya-Kassa 4:3) Este pedig elmentünk bowlingozni. Negyedik napunk igen kalandosra sikeredett, ugyanis a szlovák-

lengyel határra mentünk tutajozni. Egyszerűen lenyűgöző volt, hiszen maga a táj is gyönyörű és még a vízcso bogás is mellé... Tulajdonképpen ez volt az egész napi program, hiszen az utazás kitöltötte a fél napunkat.

Az ötödik napon a Magas-Tátrába mentünk kirándulni, felmentünk egy sífelvonón, ott körülnéztünk, majd lejöttünk. Este pedig egy búcsúztató, táncos mulatságon vettünk részt, ahol énekeltek szlovákul, angolul, sőt az ottaniak kedveskedtek nekünk egy kis meglepetéssel: betanultak egy magyar éneket. Ez után keringő és néptánc színesítette a programot.

A hatodik napon már fél nyolckor indultunk hazafelé.

Szerintem fantasztikus élmény volt, bármikor elmennék újra (ha minden igaz, akkor jövőre is lehetőségem nyílik rá), és még több élménnyel térek vissza.

Ezt az utazást leginkább azoknak ajánlom, akik tanultak vagy szeretnének tanulni szlovákul. Viszont annak is élmény lehet, aki inkább csak a táj szépségéért menne el. Érdekes, már csak az élmények miatt is, a nyelvtanulásról nem is beszélve. A tábor azoknak is jó, akik meg szeretnének ismerkedni más nemzetek fiataljaival, és életükkel egyaránt.

A szép élményekért, lehetőségért köszönetemet fejezem ki volt szlovák nyelvtanáromnak, Bódi Leventének.

Berta Orsolya 9.b

Táncház a Piárban

Az idei patrocínium egyik meghatározó színfoltja volt az aulában rendezett csütörtök esti táncház. Amit a művészeti iskola tanárai és növendékei először még afféle házibuliként szerveztek meg, abban most már maszszívan benne volt a piarista iskola közössége is – hogy ne mondjuk mindjárt: kirúgták a ház oldalát!

A „sztárok” persze még mindig a művészeti iskolások voltak, akik a talpalávalót húzták-vonták-pengették, ahogy csak tudták. De a gimnáziumi néptánc-foglalkozások élcsapata már magabiztosan rophatta rá a széki magyart és csárdást, meg a moldvai táncokat, Balogh Zsolt és Csókási Imre tanár urak és Szászni Medvegy Veronika tanárnő vezetésével. Szemmel láthatóan az újoncok és a vendégek is fölvevtek a lendületet, s így a

népes társaság végül igen komoly bulival kedveskedett magának. És éppen ez itt a lényeg: a buli – fennköltebben mondhatjuk úgy is: a „kultúra” – alapvetően olyan dolog, amit nem passzívan fogyasztani, hanem aktívan csinálni érdemes. Akit egyszer elkapott a tánc házi pörgés, annak nem kell magyarázni: sokkal jobban esik, ha te magad táncolsz, zenélsz, énekel, még ha tökéletlenül is, mint ha képernyőn bámulod az ügyeletes tökéleteseket. A képernyő, tudjuk, magányossá tesz – a tánc viszont összehoz. (Talán éppen azzal, akivel a legjobban szeretnéd...) A mai, úgynevezett „fogyasztói” társadalom emberét komolyan fenyegeti az a veszély, hogy elfelejt igazán bulizni. A tapasztalatok viszont azt mutatják, a szegei piarista diákokat ettől egyelőre nem kell féltetni.

Lipták Dániel

KARÁCSONY

„Itt van a szép, víg karácsony,
Élünk dión, friss kalácson:
mennyi finom csemege!
Kicsi szíved remeg-e?”

Dsida Jenő

7

„Kompetencia alapú” C-vitamin verseny Avagy hogyan is nyertük meg a Szent-Györgyi versenyt?

Idén immár másodjára került megrendezésre a Szegedi Tudományegyetem által szervezett Szent-Györgyi Tanulmányi Verseny. Témáját tekintve kémia, biológia, fizika és történelem tantárgyakból kívánt felkészülést az indulóktól, akik az egész országból, sőt határainkon kívülről is érkeztek, összesen 23 csapat. A lényege a versenynek pedig az, hogy picit közelebb hozza a tanulókhöz a kor szellemiségét, különös tekintettel a 20-as, 30-as évek kultúrtörténetére, Szent-Györgyi Albertre és eredményeire, valamint Klebelsberg Kunoval való kapcsolatára. Mint látszik, sokrétű felkészültséget igényelt, így járulva hozzá a Nobel-díjhoz vezető út átfogóbb megértéséhez és átlátásához az akkori viszonyok függvényében.

A terjedelmes ajánlott szakirodalmat szétosztottuk a csapat tagjai (Kovács Dániel, Selmecsi Bence, Kisalbert Ákos, Fülöp Imre) közt tehetségének és érdeklődési irányának megfelelően. Felkészülésünket közvetlenül segítette Károlyi Attila igazgatóhelyettes úr jegyzeteivel és anyaggyűjtéseivel, de természetesen minden tanár, aki az érintett tantárgyakat oktatta nekünk, munkája által szerves részévé vált készülésünknek.

Az első forduló, mely az SZTE-ÁOK Kis Oktatási Épületében kapott helyet, számítógépen kitöltendő tesztsorozat volt, mely 40 kérdésből állt és 50 perc állt rendelkezésünkre megoldani. Az adott témákon belül a legkülönfélébb problémákkal kerültünk szembe, melyeket tudatos munkamegosztással és kellő alázattal oldottunk meg – ha egyszerűnek is tűnt némelyik feladat, akkor is alaposan átgondoltuk. Általánosságban elmondható, hogy a fizika, olykor a történelem alapú feladványok okoztak több fejtörést, de ekkor sem csüggedtünk, ugyanis legjobb tudásunk alapján, nehezebb esetben közelítéssel választottuk ki a legvalószínűbb lehetőséget. A megírást követően megebédeltünk, utána átvonultunk az SZTE ÁOK Nagy Oktatási Épületébe az első forduló eredményhirdetésére, és – mint aki jól végezte dolgát –, nyugalomban vártuk az eljövendő eseményeket.

Mindössze annyit tudtunk, hogy a legjobb 6 jut a szóbeli fordulóba, de hogy kinek mennyi pontot sikerült összeszednie, azt nem (még a sajátunkat sem). Kissé megilletődve adtunk egy interjút a Telin TV munkatársainak, aztán jöttek az izgalmas pillanatok. Nem a pontok által felállított sorrendben szólították a csapatokat, mindenesetre amikor a 3. bejutónál magunkat,

azaz a „Szegedi Piaristák”-at hívták az asztalokhoz, öröm, meglepődöttség és némi egészséges idegesség egyénenként változó elegye öntött el minket. Kivonulásunkat követően a műsorvezető hölgy rögtön ki is fejezte tetszését alkalomhoz méltó, igényes ünneplő öltözetünkkel kapcsolatban, mellyel valóban példát mutattunk a korunkbelieknek. Miután mind a 6 csapat megérkezett az asztalokhoz, az elején említett témakörök köré rendezett kérdéssorokkal kezdetét vette a második forduló.

Fizikából az volt a feladat, hogy a megjelenített tudós illetve a mellé helyezett felfedezés, vajon helyesen van-e párban. Ha ezt eltalálta az adott csapat, akkor a pontos névért és a jelenség rövid magyarázatáért további pontokat kaphattak. Ha nem, akkor élt a rablás lehetősége – itt viszont a hibás válaszokért pontlevonás is járt. Közben a szervezők sikeresen ügyeltek a megmérettetés showműsor-szerűvé és izgalmassá tételére is. Bár a sajátunkat nem találtuk el, két rablással biztosítottuk, hogy ne maradjunk le az elsőtől jobban, mint a második hely.

Azt követően kémiából egy kísérlet végbevitelére és a következtetések levonására, valamint egyéb kapcsolódó kérdésekre megválaszolására volt a feladat a szükséges felszerelés és instrukciók megléte mellett. Paradicsomlé és brómos víz reakciója volt a talány, vagyis a piros likopin kettős kötéseibe addicionáló bróm atomok által eredményezett színváltozás alapján a fázis-

sokba rendeződést kellett megfigyelni (jól elkülönülő kevés piros, sárga, zöld, némi kék réteg egymás tetején a kémcsőben).

Ezután jött a biológiai forduló, ahol először öt, C-vitaminban gazdag növényi részt kellett sorrendbe rakni aszkorbinsav tartalmuk alapján, majd Szent-Györgyi Albert munkásságához fűződő kérdésekre nyílt alkalmunk válaszolni a rablásos rendszer nyújtotta lehetőségek kihasználásával, viszont itt már lecsúsztunk a 3. helyre 3-as holtversenyben (nem mellesleg az első öt csapat végig 3 pont különbségen belül maradt).

Végül jött az utolsó, történelmi témájú forduló, ahol először vaktérképen kellett elhelyezni és megnevezni 6 olyan várost, ahol Szent-Györgyi legalább 3 hónapot dolgozott. Zárásul aszociációs feladatot kaptunk, melynek lényege az volt, hogy minél kevesebb kép és információ alapján nevezzük meg a kor kiemelkedő személyiségeit. Sorozatunkat folytatva eredmé-

nyes rablással az 5 kérdésből kettőt mi oldottunk meg 9 pontot bezsebelve, míg a többi csapat legfeljebb 5 pontot könyvelhetett el magának. Így a pontok összesítésekor már feljöttünk az első helyre, de ameddig a műsorvezető nem biztosított minket győzelmünk felől, mi még továbbra is „átszellemülten” koncentráltunk a várható kérdésekre – persze már ok nélkül.

Az összesítő eredményhirdetésen átvettük a díjsomagjainkat, mely oklevél mellett SZTE-s ruházatot, bögrét, irattartót, könyveket és 200.000 Ft ösztöndíj összegét tartalmazott, majd a kreatív feladat kimenetelére terelődött a figyelmem. Témája az volt, hogy rövid kisfilmet készítsenek a versenyzők Szent-Györgyi Albert életével és munkásságával kapcsolatban, mely kritériumoknak becsülettel megfeleltünk. Olyannyira, hogy a különdíjat is nekünk ítélte a zsűri. A videót Kovács Dániel rendező és Mészáros Dániel operatőr/vágó (mindketten a 12.a oszlopos tagjai) szerepkörben tették lehetővé, de köszönjük mindenkinek, aki szereplőként tette hozzá a magáét.

Külön örömmünkre szolgált, hogy neves előadók prezentáltak nekünk a továbbiakban, a génebesztől kezdve egészen fénycsipeszig rengeteg, érdekesebbnél érdekesebb témát érintve. Ki-ki tetszése alapján választhatott másnapra a laborlátogatási lehetőségek közül is a hallottak alapján.

A nap zárásaként pedig színvonalas galavacsorán vettünk részt a Tisza Szálló rendezésében, ahol mindenki talált magának „fogára való” finom ételt, és még műsor is társult hozzá a legvégén. Egy biztos, éhesen és csalódottan senki sem ment haza!

Összességében egy felettébb érdekfeszítő, kihívásokban gazdag és hasznos öszejevetele volt ez a már elismert, és leendő értelmiségieknek. Kitűnő alkalomnak bizonyult szóba elegyedni professzorokkal, kicsit megmutatni magunkat és nevéket nekik. Tanulságként levonható, hogy bár a lexikális tudás fontos, sokszor a következtetés és a józan paraszti ész értékesebb, és használata célravezetőbb, s így neves iskolákat utasítottunk magunk mögé. Az egész csapat nevében állítom, hogy mindamelllett hogy előnyünkre vált a verseny, igen jól is éreztük magunkat végig – de hogyan tettük volna, hiszen amit lehetett, megnyertünk.

Fülöp Imre 12.a

Vendégek az egyetemről

December 5-én vendégünk volt két rendkívüli földrajz órán a Szegedi Tudományegyetem Földrajzi Tanszékcsoportjáról Nyári Diána igazgatási főelőadó és Nagy Gyula tanársegéd.

Az első órán Nyári Diána bemutatta az egyetem Földrajzi és Földtani Tanszékcsoportját, a földrajzot egyetemisták életét és lehetőségeit. A második órában Nagy Gyula saját kutatási területéről, a környezeti igazságosságról tartott rendkívül izgalmas előadást.

Köszönjük, hogy meglátogatták iskolánkat!

Tózsér Pál SchP

Harmadik iskolai földrajzverseny

Iskolánkban október 16-án már harmadszor került megrendezésre az „Országok, fővárosok, zászlók földrajzverseny”. E versenyen huszonhat diák indult, hogy igazolja, ismeri az országokat, fővárosaikat és a hozzájuk tartozó nemzeti zászlókat. Gratulálók a versenyzőknek, leginkább a győzteseknek!

Íme a verseny végeredménye:

9-12. ÉVFOLYAM:

1. Boga Szabolcs (9. A)
2. Paragi Dominik (9. A)
3. Kolárszki Dóra (9. B)

7-8. ÉVFOLYAM:

1. Lázár Dávid (7. A)
2. Bálint Bence (8. A)

Tózsér Pál SchP

Horgászverseny az Atkai-holtágon

Aszeptember 25-i horgászversenyen négyen képviseltük az iskolát. Kovács Ádám a 11.b-ből egyéniben, Vincze Gergő, Magyar Máté és Erdélyi László a 8. a-ból csapatban próbáltunk eredményesek lenni. A helyszínre Tózsér tanár úr szállított minket, ahol megkaptuk az instrukciókat, elmondták a szabályokat és kisorsolták a helyeinket. Miután elfoglaltuk masszív pozíciókat a mólókon, kaptunk egy bő fél órát, hogy bekeverjük az etetőanyagokat.

Miután az etetés véget ért, elkezdődött a horgászás. Eleinte még csak kisebb halakat lehetett fogni, de ahogy múlt az idő, egyre-másra megjelentek a nagyobb keszegek, bodorkák is. A vége felé egyre elkeseredettebben próbáltunk horogra keríteni egy-két nagyobbacska halacskát. Szerencsére kicsikből jó sokat sikerült fogni és az a pár szebbecske, amik hozzájuk társultak, rendesen megemelték az összszűlyt. Miután vége lett a versenynek és lemérték a halakat, ettünk egy jó gulyáslevest, lenyomtattuk egy tortával, majd megkezdődött az eredményhirdetés. Sajnos a csapattal 3940 grammal csak a hatodik helyet sikerült elérnünk, de egyéniben 3160 grammal harmadik helyen végeztem. A fiúkkal nagyon jól éreztük magunkat, és már alig várjuk a tavaszi fordulót, ahol reményeim szerint eredményesebbek leszünk!

Vincze Gergő 8. a

KARÁCSONY

„Ha szűk szoba: hadd legyen szűk szoba.
A szűk szobában is terem öröm,
Gyűl apró gyertya ínség éjjelén,
Ó csak ne legyen sorsom bús közöny...”

Reményik Sándor

Irodalmi csapatverseny

Irodalmi csapatversenyt 1997 óta rendez a magyar munkaközösség iskolánkban. Ritka gyakorlat, kivételes adottság, hogy mindig népes – most az iskola ötödét kitevő –versenyzővel. Több száz oldal olvasására a szövegek, a történetek, az irodalom szeretete ösztönöz. Kivételes kommunikációs adottságokat igényel a versengés, szóra-kozttat és tanulságos, eredményes versenyzéssel hasznos magyar tantárgyi jegy.

Ebben a tanévben a 150 éve született Gárdonyi Gézára esett a választásunk. A Nagy Könyv műsor Magyarország legnépszerűbb könyvének tartotta Az egri csillagok című regényét, mi a láthatatlan ember című regényét tettük kötelezővé. Az író élete, lelke a „láthatatlan ember”, aki szívvel él, érzelmei vezetik. 1888-ban költözött városunkba, a Szegedi Napló munkatársa volt. Szegedi tartózkodása alatt nagy barátságban volt Dankó Pistával, akinek nótaszövegeket is szerzett. A láthatatlan ember hun székelye valahol a Tisza partján volt, szegedi monda is mesél a „hármaskoporsóról”, melybe Attilát eltemették. Bár a kiváló történelmi regény is köti ide, de a Dugonics Társaságnak is tagja volt, többször tartott előadást azután is, miután elköltözött innen. Hasonlóan jó ifjúsági regényíró Rejtő Jenő. Az ő műve, Az elveszett cirkáló 75 éve jelent meg. Rejtő irodalmi alakjai (pl. Piszkos Fred, Fülíg Jimmy) szintén a magyar köztudat része. A megkerült cirkálóval együtt három regényt olvastak a diákok, ez önmagában jó időtöltés, ezt csak növelhette a verseny izgalma. A csapatverseny két szóbeli feladattal kezdődött. Először egy állóképet mutattak be a csapatok egy maguk által választott jelenetből, Az elveszett cirkáló című Rejtő regényből.

A második feladatban stílusparódiát adtak elő a tanulók. A megkerült cirkáló regényből három részlet szerepelt, ebből kellett egyet választani és folytatni humoros történettel, párbeszéddel.

A verseny második részében a csapatok különböző helyszíneken mérették meg tudásukat. Itt számánkodtak, kijavították Fülíg Jimmy érthetetlen szavait, érveltek, a mű alapos elolvasásáról tettek tanúbizonyosságot, illetve Rejtő és Gárdonyi szavaival ismerkedhettek meg.

A versenyhez kapcsolódott egy előzetes feladat is, négy kockából álló képregényt kellett rajzolni a Gárdonyi regény alapján a catalaunumi csatáról.

Száz pont volt a maximum, íme az eredmények:

7-9. évfolyamosok között:

I.	78	9. B
II.	74	9. A/2.
III.	72	9. A/1.

10-12. évfolyamosok között:

I.	71	10. A
II.	59,5	12. A/2.
III.	47,5	11. B

Károlyi Attila - Zsova Tamás

Hittanverseny

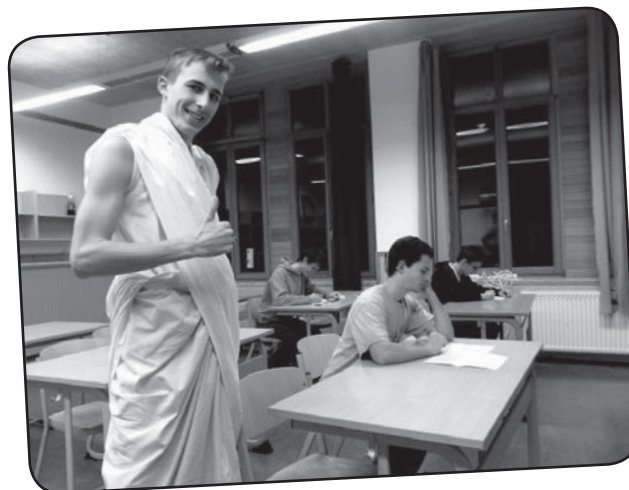
Mint ahogy már sokan láttátok a fali hirdetésekben, november 27-én, a patrocínium keretein belül lezajlott a hittanverseny, mely Szent Lukács evangéliumát vette témául.

Hogy ehhez hűek legyünk, először is köszöntöttük – Valaczká Lukács képviselőjében – Szent Lukácsot, aki segítette kiosztani a feladatlapokat Sipos Attila és Keserű György tanár urakkal, akik a versenyt szervezték. 25-en töltöttük ki a lapokat egyénileg a 10. a-s teremben.

sem, hogy nehéz, mert sok és sokféle feladat volt. Néha annak talán könnyebb lehetett volna, aki csak Lukács evangéliumát ismerte volna, de ilyen valószínűleg (és remélhetőleg) nem akadt közöttünk.

Az eredmények:

Az „**alsóházban**” az első két fő a versenyből kimagaslott: **1. Ocskó Katalin 9.b (54 pont) 2. Aleksza János 9.b (52 pont).** A harmadik helyen három osztályozkodtak: **Lovas Tamás 9.a (45.5 pont), Tóth Ábrahám 9.a (45 pont), Gaál Péter 7.a (44.5 pont).**

A versenyzők 7-12-ig vegyesen egyenlő eséllyel állhattak rajthoz, hiszen az ajánlott olvasmány – Lukács evangéliuma – mindenki számára elérhető volt. 45 percet kaptunk a megírására, bár sokaknak hamarabb is sikerült végezniük (nem is olyan rossz eredményekkel). Személy szerint nekem az utolsó feladat okozott nagyobb fejtörést, mert ott a leírt történetekből azokat kellett kiválogatni, amelyek csak Lukács evangéliumában szerepeltek. Ez nekem azért volt nehéz, mert szinte mindegyik evangéliumi epizódot ismertem, de hogy éppen melyiket írta Lukács, az már nagyobb gondot okozott. Nem mondom, hogy könnyű volt, de azt

Említésre méltó magas teljesítményt ért még el: Kolárszki Dóra 9.b (43.5 pont), Pörneki Ádám 8.a (42 pont), Szabó Balázs 8.a (40 pont), Tólosi Mihály 7.a (38 pont). A többiek kb. 20 ponttal leszakadva következnek.

A „**felsőházban**” **1. Horváth Márton 10.a (46 pont) 2. Dóczi Balázs 10.a (37.5 pont) 3. Bucskó Bálint 10.a (34 pont).** 20 pont felett teljesített még négy versenyző: Kovács Ádám 11.b (25.5 pont), Szabó Péter 11.b (23 pont), Kopasz Donát 10.a (21 pont), Borka Krisztián 11.b (20 pont).

Horváth Márton 10.a
Sipos Attila

Adáshiba – A rendező naplójából...

Szakonyi Károly művét előadni nagy kihívás. „Megrendezett káosz...” – mondta Újhelyi tanár úr a patrocíniumi bemutató után. Összességében a szereplők rengeteget beszélnek. Mivel azonban egymás szavába váganak, egyszerre alig mondanak többet néhány mondatnál. És azok sem logikusan következnek, mert a tévé miatt legtöbbször le vannak maradva egymáshoz képest. Ami elhangzik, arra csak néhány sorral később válaszolnak. Az is jellemző, hogy a szereplők nem arra reagálnak, amit a másik megél, hanem ami éppen eszükbe jut, vagy ami a rögeszméjük. Például, hogy valaki csak azért lehet fáradt, mert túlórázik. Nem pedig azért, mert úgy érzi, már megint nem sikerült a munkahelyén beilleszkednie.

A szereplők önző világának több jelképe is van: egyrészt a televízió, amely felszínessé teszi az előtte zajló beszélgetéseket, aztán Imrus születésnapjára: „a híres Bódog-puncstorta, a tején az a szép rózsaszín máz” végül Vanda hasonlata a családról: „ez egy istentelenül otromba akvárium”.

A darab egyik tetőpontja az első felvonás vége, amikor Vanda, Dönci és Saci hármában beszélgetnek. Vanda kitarja a lelkét, hátha a családtagok egy kicsit megértik őt, hogy mennyire nem tudja, mihez kezdjen az életével. És mit kap válaszul az öccsétől? „Ha ennyire kellemetlen ez neked, alighanem te lehettél a hibás!” A nézők egyrészt megdöbbennek, aztán nevetnek rajta, micsoda képtelenség így válaszolni, és persze mindez nagyon is ismerős a saját családi életünkből.

Ezt a felszínes, elszigetelt együttléte fejeztük ki az előadás elején a szarítókötéllel: ahogy a szereplők egyszerre beszélnek, ahogy csak magukkal foglalkoznak, és úgy őszintén kitergetik a „szennyesüket” – valahogy pont ez által választódnak el egymástól. Ugyanez a kötélen a darab végén ismét előkerül, kicsit más értelemben: Vanda jelképesen belegabalyodik, jelezvén, hogy nem találja a kiutat, nem tud szakítani a családdal úgy, mint Imrus. Az újrakezdéshez ugyanis kell egy nagy lendület, kell a hit, ez viszont Vandából hiányzik: „Úlni a napon és nem csinálni semmit.” Felőle a darab kezdődhetne akár előlről is.

Vanda az egyik legérdekesebb karakter a műben: okos nő, intelligens, tud nagyon őszinte lenni, ugyanakkor flegma és álarcot visel. Amikor gyengéd és csábító, még akkor is van benne valami nyugtalanság és követelés. A darab során háromszor is átöltözik. Ez is Vanda helykeresését jelképezi. Szenvedélyesen nekitámad Krisztosznak, miközben észre sem veszi, hogy mennyire különböznek egymástól. Vanda különlegesnek gondolja magát, és elvárja, hogy a cégen belül kivételezzenek vele. Vanda egyik jellegzetes mondata: „Ha egyszer feljutnék a Holdra, én ott maradnék! Az egész világ tudná, hogy ott vagyok. Ha éjjel néznék a Holdat, tudnák, hogy ott vagyok...” Miről szólnak ezek

a mondatok? A távolságról? A csodálat iránti igényről? Vanda lelkében a csodálat nyomban kiegészül a megvetéssel. Ennek a kettőnek a váltakozása – ami a nárcisztikus személyiség jellemzője – érvényes Vandára. Megveti a családtagokat, ugyanakkor csodálja Emberfit. Annak idején ugyanígy történt a férjével is: „De hiszen ez egy nagy szerelem volt, Vanda” – mondja Saci. És válasz: „Szerelem? Ki akartam innen törni, annyi volt az egész.” Vanda vergődik, de azt nagyon. Ad is, kap is. Sebződik, de aztán visszavág. Padlóra kerül, majd újra fölkel. Pont, mint egy macska. Igen, Vanda szeszélyessége egy macskára emlékeztet. Talán azért nem tud igazi hősnő lenni, mert a fájdalmaiból végül nem következik semmi.

A másik nagy rejtély a darabban: Emberfi. Kicsoda ő valójában? Mivel a rendezők többsége nem pap, szeretik őt Krisztusnak látni. Miközben nem az! Nekem már az első olvasáskor feltűnt, hogy Emberfi prédikációját egyszerűen nem lehet komolyan venni. Ez nem az evangélium! „...ha követtek, nem fogtok belesüppedni az ostobaság mocsarába, a tudatlanság poklába, a kishitűség ingoványába...” Miféle valóságtól elrugaskodott

szavak ez...? Szerénysége ellenére Emberfi felsőbbrendűnek tartja magát. Leereszkedik Bódogékhoz. A maga módján Emberfi is egy különc. Ennyiben rokonlélek Vandával. Alakja számomra mégis nagyon ismerős. Mintha egy hitetlen próféta lenne, például Jónás, vagy egy gyámoltalan pap, akinek csak a maga világában „áll össze” az evangélium. De semmiképpen nem Krisztus. Jézus az evangéliumban soha nem jött zavarba. És nem hibáztatta önmagát mások hitetlenségéért, hogy neki most rossz napja van és fáradt. Emberfi – bár tesz erőfeszítésem próbál ráhangolódni a családra. Sajnos ez a hozzáállás jellemző – persze áhítat nélkül – a Bódog család tagjaira is.

Befejezésül egy kérdés: Valóban ennyire élehetetlen a Bódog család? Az őszi szünetben egyszer egy egész napot bent maradtunk, és reggeltől estig próbáltunk. Csak úgy pörögtek az órák! Nem véletlenül, hiszen öt percenként megálltunk, és harsányan nevtünk a lehetetlen helyzeteken és beszélőszókon. Aznap ezt a megjegyzést írtam a facebookos csoportba: „Ahogy haladunk előre a próbákkal, egyre jobban értem a darabot. Kezd közelebb kerülni hozzám a Bódog család. Lehet, hogy nem kellene annyira elítélni őket. Az biztos, hogy felületesen kommunikálnak, és valahol boldogtalanok ők, de könyörgöm, mutassatok egy ideális családot! Nekik is vannak erényeik. Vanda kifakadása („akvárium”) talán túlzott elvárásokat támaszt a család elé, miközben persze van benne igazság. Az biztos, hogy amin ennyit lehet nevetni, az nem lehet annyira élehetetlen. Nem várhatunk mindent a szülőktől, és nem hibáztathatjuk őket a végtelenségig. Bódog nagyon helyesen mondja, hogy a család egységéért hozott erőfeszítést meg kell becsülni.”

Keserű György SchP

KARÁCSONY

„Súroljátok föl lelketek,
csillogtassátok kedvetek,
legyetek újra gyermekek
hogy emberek lehessetek!”

Wass Albert

11

Adventi koszorú-készítés Az „egy fecske” története

Volt régebben hagyománya ennek, de már-már feledésbe merültek azok a közös délutánok. Emberek az asztalok körül, az asztalokon sok-sok dísz, a földön örökzöld ágak. Szaladgáló gyerekek, zsongó beszélgetések közepette terjedt a narancsos ánizs illat.

Gondoltunk egyet: újra megszervezzük! A Mester Tanoda Alapítvány „operatív csoportja” összedugta fejét és kitalálta a menetét. Konzultációk folytak Szabó László és Böszörményi Géza atyákkal, akik szerint „jó ötlet”. Belevágtunk! Sokáig csak egy család neve volt a listán, akik már a kihirdetés első napján feliratkoztak... Reménykedtünk.

Kezdeti félelmeink egy csapásra eloszlottak, amikor megpillantottuk a kigyózó sort a regisztrációs asztalnál. Sikerült!

November 30-án gondos kezek alkottak az Aulában. Válogattuk a gyertyákat, hozzá illő szalagokat, apró díszeket. Ki saját alapot hozott, ki helyben kapott. Tuja és tiszafa ágakat tűzdeltünk, narancs karikákat, diót, csillagánizst ragasztottunk. Egyre csak szépültek a csupasz szalma koszorú alapok.

A fiatalabb résztvevők izgalommal vártak egy oldalsó asztalnál. 100 mézeskalács érzésére vártak. Díszítőkészségéről méltán híres Nemes Zsuzsanna tanárnővel addig terveket szőttek, különböző motívumokat rajzoltak. Amikor az asztalra került a mézeskalácsos puttony, elvágta a cukormáz zacsók

végét és elindult a pingálás. Ki szarvast, ki szívecskét, ki katonát, ki csillagot mintázott.

Az alkotókedvet Művészeti Iskolánk klasszikus zenei tanzakos diákjai fokozták varázslatos muzsikával. Műsoruk sokszínűsége egyaránt lenyűgözte a koszorúk körül szorgoskodókat és a szemlélődő közönséget. Szépen szerepeltek a zongoristák, gitárosok, csellósok és a fűrészt játszó fiatalok. Az érettség mellett a szárnyaikat csak most próbálgatók is bemutakoztak, ami különösen megérintő hangulatot adott a koncertnek.

Közben jött a hír, hogy elfogyott az összes mézeskalács; rekordidőben. Ez volt a „jel” mesemondónk, Váradi Zita számára, aki már gyűjtögette célközönségét a színpadhoz. Csak-hogy most a közönség a színpadon csücsülve szemlélte a mesét, amely egy dobozból került elő. A szemek csillogása elárulta, hogy tetszik a darab.

A délután záró pillanatai közeledtek. Még egy kis dísz ide, még egy masni oda. Kovácsné Molnár Ágota, rajztanárunk ügyes kezű felesége segítette elvégezni az utolsó simításokat. Az elkészült koszorúk áldásra vártak. „Soha nem láttam ennyi szép koszorút egy helyen!”- nyilatkozta káprázattal Böszörményi atya, elégedett mosolyt varázsolván a készítő arcára. Az imával és énekkel meg erősített, szenteltvízzel meghintett gyönyörű koszorúk délcegen csillogtak.

Megkezdjük az adventet!

Fábri-Ivánovics Tünde

Szeged decemberi programjai

Mint minden évben, a téli hónapokhoz közelegve most is lesznek nagyon klassz téli mulatságok!

ről jött vendégeinknek. A felnőttek és a gyerekek egyaránt jól érezhetik magukat ezen a karácsonyi forgatagban. A fűszeres forralt bor és a

Novemberi hónapban már meg is kezdődik az egyik legfőbb „elfoglaltság”, az adventi kirakodó- és kézműves vásár, mely idén új helyre költözött, november 28. és december 24.

között lesz látogatható a Dugonics téren. (A helyváltás oka a Dóm és a Dóm tér felújítása.) Az ünnepi díszkivilágítás és az adventi gyertyagyújtás adja meg a megfelelő karácsonyi hangulatot mind a szegedi, mind a más helyek-

megannyi kézzel készített szuvenír arra csábít, hogy ellátogassunk rokonainkkal, barátainkkal erre a karácsonyvárosi forgatagra!

Decemberben a karácsonyi vásár után egy újévi „banzáj” is várja az érdeklődőket, ami december 31-én a Széchenyi téren lesz megtartva.

Remélem, kedvet kaptatok valamelyik programhoz! Minden kedves érdeklődőt szeretettel várnak!

Nagy Eliza 9.b

Ime a részletes program: (december 31. Széchenyi tér)

19.00 Honeybeast koncert
21.00 Gypo Circus koncert
23.00 Irie Maffia koncert
00.00 Tűzijáték
00.15 Irie Maffia ráadás
00.45 Útközband utcabál

KARÁCSONY

„Addig lobogj csak, kicsi gyertya,
Harsogjatok csak, égi villik,
Örvendezzél, derék világ,
Te meg vagy váltva tudniillik.”

Ady Endre

SZEPI hírek

A DÖK jelenti

Már-már hagyománnyá vált, hogy halottak napja után a DÖK meglátogatja a Belvárosi temetőben örök nyugalomra helyezett piarista atyák sírját. Idén is tiszteletünket tettünk iskolánk nevében az elhunytaknál, 2013. november 13-án. Nagy Mariann tanárnő hozott koszorúkat, gyertyákat és öten elindultunk, hogy imáinkkal tegyük tiszteletünket a síroknál.

Sokan emlékszünk még Kálmán bácsira, arra az idős atyára, aki nemrég még itt, a szegedi rendházban élt. Az ő sírja is ott van, a régi piaristák közt. Többen emlékszünk még arra az adventi áhítatra, amikor hirtelen úgy döntött: kiáll énekelni, mert úgy érezte, szeretne adni valamit a közösségnek. Nagyon megható és kellemes érzés volt, hogy olyan piarista atya sírjára is helyezhettünk koszorút és gyújthattunk érte gyertyát, akit még mi is ismerünk, emlékszünk rá.

Közös imádságunk után, a „találkozás” hatása alatt jöttünk vissza az iskolához.

Oláh Bálint 11.a

Program - előzetes a szegedi piárban:

december 17.:

Népek Karácsonya komolyzenei koncert a Karolinában a piarista kórus és a művészeti iskola diákjainak és tanárainak közreműködésével. A záró számot a hagyományoknak megfelelően iskolánk tanárai komponálják.

december 19-20.:

téli gyalogtúra

december 20.:

Mézespálinka karácsonyi népzenei koncert a piarista templomban. Meghívott vendég a Misztrál együttes

december 22.:

népzenei kamaraműhely karácsonyi koncertje Szentendrén

január 22.:

bekapcsolódás az ökumenikus imahét programjaiba

február 8.:

alapítványi bál

február 11.:

nyílt nap

Te hol vagy? Az én Kalazanciusom

Hatalmas tömegben állunk a mezőn, amit János evangélista művének hatodik fejezetében fest le nekünk – csak férfiból van szám szerint mintegy ötezer. Probléma is van, komoly elakadás, mint az életben akárhányszor: nincs mit ennie a tömegnek, ráadásul esteledik, és minden messze van. Úgy tűnik, Jézusék benézték ezt a helyzetet. Az egyik tanítvány javasolja is, hogy „küldjük haza az embereket” – buktuk az ügyet. Ismerős érzés? Ismerős érzés? Nekilendülés, kudarc, kétség, tanácstalanság, bukás... Ezt dobta a gép – ismerjük ezt a mondatot, jól használható, és használjuk is.

És akkor András apostol szól: „Van itt egy fiú, akinek van öt árpakenyere és két hala – de mi ez ennyinek?”. Figyeld ezt a fiút! Olyan, mint te; olyan, mint én; olyan, mint bármelyikünk. Egy a sok közül. Egy a tömegben. Biztos, hogy hallotta, hogy gond van, nincs étel. Lehet, hogy eszébe jutott, hogy van nála valami, de nem mert vele előállni. Nem mert kiállni. De az is lehet, hogy elfelejtette, hogy mi van nála. Szóval vagy látta az értékeit és nem hitt bennük, vagy nem is látta azokat. Nekem ismerős ez az érzés, állapot – te hogy vagy vele?

Na, és akkor most figyelj – itt jön az én Kalazanciusom: a megváltott András apostol. András az, aki észreveszi a fiút és azt, ami nála van – de kételkedik: „mi ez ennyinek?”. Kalazancius az, aki észreveszi, odalép hozzá, hisz benne és Jézushoz vezet. Hogyan is történik ez?

Itt állsz életed nagyon szép és izgalmas szakaszában, készülsz, tervezel, kellőképpen össze vagy zavarodva – körülötted a tömeg: ismerős és ismeretlen hangok, értékelések, jelzések, impulzusok és elvárások. Meg is szeretnél felelni, meg a saját utadat is szeretnéd járni... jujj de nehéz! A kezdedben van kosarad, benne van valami – legalább egy kenyér és egy hal. Tudod hinni, hogy nem üres? Tudod hinni, hogy van valami a te kosaradban is? Csak, mert szokott olyan lenni, hogy nem megy ez a hit... Ismerős tud lenni ez az érzés is. És akkor egyszer csak a tömegből odalép hozzád valaki – barátságos arc, mélyen figyelő, elfogadó és bátorító szempár – és azt mondja, hogy észrevettelek. Jelenti, hogy van itt egy fiú – egy srác, egy lány, egy jóarcú gyerek. Már becsinálnál, de nem teszed. Hirtelen bátor leszel.

Kinek mondja? Jelenti Jézusnak, hogy itt vagy, lehet rád számítani! Jelenti a tanácstalan tömegnek, hogy van nálad valami, rád fogunk építeni. És jelenti neked, hogy vedd észre, itt vagy! Kapjál észbe barátom, helyzet van, és te itt vagy. Légy bátor, és állj bele életed helyzetébe! Ezt mondja neked, nekem, mindannyiunknak az én Kalazanciusom.

Legyél bátor – mert a tömeg kellős közepébe beállni egy kis kosárával, ahhoz tényleg hit kell és bátorság. Hit abban, hogy van nálam valami, ami jó. Van nálam valami olyasmi, ami élet nekem is, és ha adok belőle, akkor élet másnak is. Hit abban, hogy lehet rám építeni és tudok építkezni. Hit abban, hogy jó vagyok, és ha elkezdek osztogatni, akkor elég is leszek – csak addig vagyok kevés, amíg nem kezdek el osztogatni. Kalazancius ezt a hitet erősíti benned. És azt a látást tudja élesíteni, ahogyan magadat és értékeidet látod. És arra provokál, hogy ne dőlj hátra azzal a

kosárával, amit anyu adott otthon a hosszú útra, hogy te majd abból csemegézel – mert így elfogy vagy rádrohád; hanem állj elő, jelentkezz be, lendülj akcióba! Kiáltsd el magad, hogy „emberek, itt vagyok, így hívnak és ezt hoztam”!

Szóval akárki is vagy, akárhonnán is jöttél, akármilyen színű is a bőröd, és akármilyen vágyaid legyenek is, nem vagy üreskezű. Jó vagy és fontos vagy. Jó, hogy itt vagy, halljuk a hangod!

És kedves tanártársam, Kalazancius hozzád is – hozzánk is szól. Először is azt mondja, hogy jó, hogy itt vagy. Fontos, hogy beléptél abban az életet adó nagy műbe, amit ő elindított. Arra hív, hogy legyél hittel teli követője. Arra hív, hogy ezen a hatalmas mezőn, ahol az ötezer férfiemberhez megannyi fiú és lány tartozik, indulj el a fiatalok felé, akik ott állnak és tanácstalankodnak kosárájukkal. Legyen erős a hited abban, hogy annak a helyzetnek, amit a felnőttek nem tudnak megoldani, lehet, hogy éppen a gyerekeknl, a fiataloknl van a kulcsa. És ha ez így van, akkor oda kell lépni ezekhez a srácokhoz és lányokhoz. Akkor el kell rugaszkodni az itéletalkotások, indulatok és jól kidolgozott pedagógiai koncepciók biztonságából, és érdeklődő figyelemmel meg kell ismerkedni ezekkel a fiúkkal és lányokkal. Nem kevés türelemmel kell keresni, hogy mi van a kosarukban. És óriási, igaz, önfeledt örvendéssel kell fogadni azt a jót, amit ők minden gondosan kitermelt probléma ellenére magukkal hoztak. Hatalmas, de életet adó munka ez – és ebben a te életed is gazdagodik.

És Kalazancius azt is mondja neked, nekünk, hogy tudja, nem könnyű útra hív. Tudja, hogy sokszor nehéz elfogadó és érdeklődő figyelemmel jelen lenni – ez igénybe veszi egész személyiségünket. Amikor türelmednek, lehetőségeidnek határán állsz és pedagógiai hivatásod pereméhez érteztél, akkor halld meg azt az üzenetét is, hogy a te kosarad sem üres, és te sem vagy egyedül! Neked is van legalább egy kenyered és egy halad, vannak kollégáid, akikkel ugyanebben a hivatásban és karizmában tudsz osztozni – állj be középre, jelentkezz be és osztogasd a jót, amit hoztál. Szükség van arra az életre, amit hozol – hogy mindannyian gazdagodjunk. Életre és éltetésre vágyunk – így legyünk jelen.

Hát, valahogy így... Jézus azon a mezőn próbára tette a tanítványok hitét. És ezzel a történettel mindannyiunktól – kicsiktől és nagyoktól, diákoktól, tanároktól, szülőktől ... – azt kérdezi, hogyan állunk a hittel? A hittel, hogy van valami a kosaramban, ami jó. A hittel, hogy amink van, az elég akkor, ha elkezdjük osztogatni. A hittel, hogy a másoknak is, még a számomra legnehezebb pillanataiban is van valamije, ami jó és fontos. Hogyan állok a hittel abban, hogyha beállok a kör közepére és a legjobb szándékkal bejelentkezem, hogy itt vagyok, nem fog semmi baj történni, hanem ellenkezőleg: élet születik. És hogyan állok a hittel abban, hogy az élet csak így tud megszületni?

Kedves barátaim, szegődjünk Kalazancius nyomába, keressük az élet jeleit magunkban és a másokban, és legyünk az élet munkatársai!

Jó utat kívánok ehhez!

Szabó László SchP házfőnök

Mászkaló rohamsisakok sikertörténete

A törzfarkúakról

Kellemes tavaszi este New Yorktól északra az Atlanti-óceán partján. Az áprilisi Hold épp most kel föl a tenger felett. Telihold van, így a dagály magas. A gyöngeszellő alig fodrozza a víz ezüstös felszínét. A körülmények pontosan megfelelőek ahhoz, ami történni fog. Egyszerre csak rohamsisakra emlékeztető szürke domborulat jelenik meg hullámok között. Olyan sima, hogy nedves felszíne csillog a holdfényben. Amint egy hullám kifut a partra, majd visszavonul, a lény teljesen látható lesz. Domború, páncélozott testéhez hátul hosszú, hegyes, törzszerű nyúlvány kapcsolódik. E fura állat az atlanti törzfarkú.

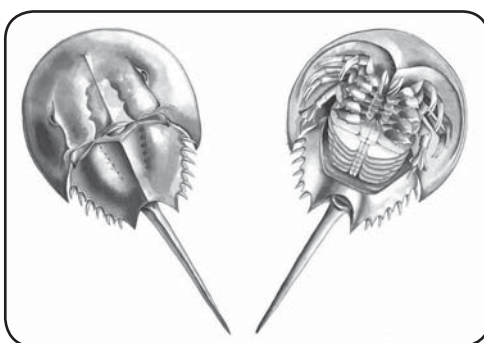
A törzfarkúak vagy xifoszurák az Atlanti-óceán észak-amerikai partvidékén honosak, Új-Skóciától egészen a Mexikói-öböl. Minden év tavaszán, a legmagasabb dagály éjszakáján nagy tömegben gyűlnek össze, hogy szaporodjanak. Ilyenkor a nőstény lábaival kis gödröt váj a homokban, és elkezd lerakni mintegy nyolcezer petéjét, amelyekre a hím megtermékenyítés céljából rábocsátja spermáját. Amikor a törzfarkúak visszatérnek a tengerbe, a hullámok homokot sodornak az nőstény által készített gödörbe, és betemetik a megtermékenyített petéket, amelyek három-négy hét múltán kelnek ki. Akkor a dagály ismét átmosza a part legmagasabb részét, és mikor visszavonul, magával viszi a kikelt lárvákat a tengerbe.

A törzfarkúak felettebb fura megjelenésű állatok. Domború, kemény, sima páncéljuk teljesen beborítja testüket: csak a hátulsó testvégén rögzülő, hosszú, kemény, törzszerű faroknyúlvány, és az elülső részén kiemelkedő, két babszem alakú, több ezer apró lencséből álló összetett szem látszik ki alóla.

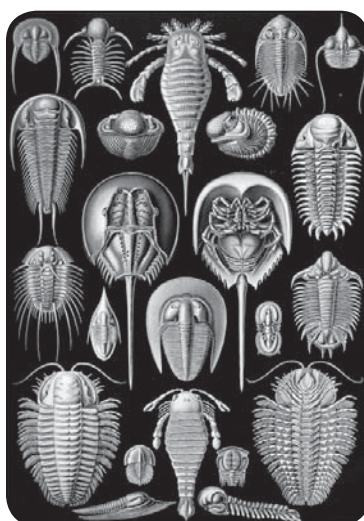
Mikor a xifoszurák a szaporodási időszakban kimásznak a tengerpartra, gyakran előfordul, hogy egy hullám a páncél alá kap, és hátára fordítja őket. A hasoldalt megpillantva válik nyilvánvalóvá, hogy miféle állatokkal állunk szemben. Öt pár vastos ízelt láb mozog a páncél alatt, a törzfarkúak tehát az ízeltlábúak közé tartoznak. Első ránézésre talán a rákok közé sorolnánk őket, azonban az a meglepő, hogy nem túl sok közülük van a rákokhoz. Sokkal közelebbi rokonaik a pókok és a skorpiók, amelyek azonban puha, páncélozatlan testükkel és szárazföldi életmódjukkal jelentősen különböznek a törzfarkúaktól.

A törzfarkúakat és a pókszabásúakat – ahová a pókok és skorpiók tartoznak – összefoglalóan csáprágós ízeltlábúaknak nevezi az állattudomány. A rovarokkal és a rákokkal ellentétben az ő

fejükön nem találunk hosszú, érzékelő csápokokat, illetve a táplálék aprítását végző bonyolult felépítésű rágó szájszerveket. Ellenben van csáprágójuk, amelynek feladata a táplálékszerzés. A pókok csáprágója két részből, akár egy bicska. Alapíze megfelel a bicska nyelének, s ebbe penge módjára behajtvva található a karomíz. A pókok kivétel nélkül ragadozók, így a vadászat során nagy hasznát veszik e fegyvernek. A zsákmány elejtésekor a csáprágó pengéje – a karomíz – kivágódik a nyélből – az alapízből –, belefúródik az áldozat testébe, és garantáltan fogva tartja. A törzfarkúak csáprágója abban különbözik rokonaiktól, a pókokétól, hogy a nyélhez nem karomíz kapcsolódik, hanem vágóeszközök, éles, hegyes ollók, amelyekkel a tengerfenéken található férgek, csigákat, kagylókat ragadják meg, és emelik szájníylásukhoz.

Az atlanti törzfarkú hát- és hasoldala. A kifejlett példányok a törzszerű faroknyúlvánnyal együtt elérik a 60 cm-t

A törzfarkúak kihalt rokonaik, a trilobiták és tengeri skorpiók társaságában

Aki már látott xifoszurát, azonnal ráérezhetett az állat ősiségére. Úgy fest, különösen természetes környezetben, a sekélytengerek nyüzsgő, modern állatvilága közepette, mintha súlyos páncélruhába öltözött lovag csörtetne végig egy mai nagyváros forgatagában. Bármennyire is bizarr megjelenésű állat, a törzfarkú számára saját „anakronizmusa” természetes és tökéletesen megfelelő. Olyannyira, hogy az egyik leggyakoribb sekélytengeri állatként népesíti be Észak-Amerika keleti partvidékét. A törzfarkúak pedig nem csak ősinék tűnnek, hanem valóban azok is: igazi élő kövületek, amelyek sokszázmillió éve változatlan formában élnek a tengerekben. A legelső törzfarkúakat már ott találjuk az 500 millió évvel ezelőtti, kambriumi ősóceán aljzatán is. Fejlődésük olyan izlettárbúakéval zajlott párhuzamosan, mint a trilobiták (háromkaréjosok) és a 2 m hosszúra növe, veszedelmes vágó-, fogó- és rágóeszközöket kifejlesztő tengeri skorpiók, azonban ezek a csoportok mára kihaltak. Ugyan feltételezik, hogy a tengeri skorpiók egyik oldalágából alakulhattak ki a mai pókok és skorpiók, mégis azt mondhatjuk: az izlettárbúak fejlődéstörténetének korai szakaszából egyedül a törzfarkúak maradtak itt emlékül.

A törzfarkúak evolúciós sikerének egyik oka bámulatos ellenállóképeségük. A megfigyelések szerint a 46 °C-os meleg vízben is teljesen normálisan viselkednek, és –1,1 °C-on, amikor már jégkristályok kezdenek kiválni a tengervízben, ugyanilyen aktívak maradnak. Hasonlóképpen jól tűrik a sótartalom változását is. Egy kéthetes kísérlet során a normális sótartalomnak háromnegyedét, felét, majd egynegyedét oldó vízben tartották őket, de életfolyamataikban semmi változást nem tapasztaltak.

Szabó Gábor SchP

KARÁCSONY

...s koldus kezeket reszkedni, ujjaikon
kékül a gyűrűk nyoma, s torkomat
fojtja az ünnepek kalácsa.”

Babits Mihály

15

Filmjánló: Joyeux Noël! - Boldog Karácsonyt!

Akár a Thor 2-ről is írhattam volna. Meg kell hagyni, jó film lett. Kellemes kikapcsolódást és izgalmas perceket nyújthat a „szuperhős eposz” legújabb fejezete, de mégiscsak az marad, ami eddig volt, egy kissé bárgyú mese. És jól is van ez így. Az ehhez hasonló filmek szórakoztatás céljából készülnek, és ebben a kategóriában a Thor 2 kiemelkedően jól teljesít, ami főleg a címszereplő gonosz testvérének, Lokinak köszönhető.

Ám most, hogy közeleg a karácsony, egy egészen másfajta filmről szeretnék beszámolni. Eredeti címe: Joyeux Noël, ami franciául annyit tesz: Boldog karácsonyt. 2005-ben jelent meg, és hazánkban Fegyverszünet Karácsonyra címmel mutatták be.

A 1914 telén járunk, az első világháborúban harcoló német, francia és skót katonák a lövészárkaikban lapulnak, küzdenek a hideggel, a tetvekkkel, és aggódva nézik a túloldalt, mikor tör az életükre az ellenség. A közöttük elterülő síkságot, a senki földjét halott bajtársaik tetemei borítják. Az állóháború mind két fél számára egyre gyötrelmesebb.

És akkor eljön Szenteste. A katonák próbálják valahogy jobban érezni magukat, a német oldalon Nikolaus Sprink, aki civilben híres operaénekes, elkezd énekelni a Csendes éjt. A dalt nemsokára a skótok dudái kezdik kísélni a szemközti sánc mögül. A franciák persze nem akarnak kimaradni a jóból... a hóborította csatamezőn valami csodálatos dolog kezd kialakulni.

Az egymással ellenséges katonák ismerkedni kezdenek, beszélgetnek, ba-

rátkoznak, csereberélik a holmijukat. A skótok megkínálják a németeket egy kis whiskey-vel, mire ők csokoládét nyújtanak a franciáknak. Később egy szanitéként szolgáló pap misét mond mindnyájuknak.

A szörnyű események és a nemzetek dühe ellenére, a feje tetejére állt világban, karácsony estéjén mégsem lőttek

mettel, de nem abszurdabb-e másnap lelőnie? És a háború java még hátravolt, a somme-i csata vagy a verduni vérszivattyú csak ezután következett. A háború az embereket teljesen átformálta, ezek a katonák azonban nem hagyták magukat megváltoztatni. Nyitottak voltak a másik felé, és meg akarták őrizni régi értékeiket.

Sajnos a háború vihara végül őket is tovább sodorta, de akik túléltek, büszkén emlékeztek vissza a karácsonykor történetekre.

A film, melyet az angolok, franciák és németek (azaz a filmben is megjelenő nemzetek) közösen készítettek, meghatározó és hihetetlenül magával

ragadó, köszönhetően az igazi katonák levelei alapján íródott történetnek és a fantasztikus képi világnak. A szereplők is jól összeválogatottak (egyedül talán az említett operaénekes szál lóg ki a sorból), így több nézőpontból láthatjuk ezeket a megdöbbentő eseményeket. A színészek kitűnően játszanak. A leghitelesebb alakítás talán a német hadnagyot megformáló Daniel Brühlé – akít legutóbb a Rush-ban láthatunk Chris Hemsworth oldalán, mint Niki Lauda – abszolút szerethető karaktert alkotott.

Valójában a film végére szinte az összes fontosabb szereplőt megkedveli a néző, hiszen meg tudták őrizni emberségüket a parancsok ellenében, és nem váltak méltóságuktól megfosztott fogaskerekeivé a háború gépezetének. És ha ezt átérezzük, már biztosak lehetünk abban, hogy Jézus születése óta ez az egyik legszebb karácsonyi történet.

Papp Sándor 11.a

le senkit egyik oldalon sem. Az embereknek már elégük volt az öldöklésből, a szünni nem akaró haragból. Valami mást vártak. Valamit, ami erőszakkal nem szerkezhető meg. Egy szebb, tisztább világot.

Ezek a katonák megtapasztalták, hogy ellenségeik is emberek. Ők is ugyanúgy fáznak, éreznek és félnek. Ők is hazavágytak, az otthonukba a családjukhoz.

Egy örült világban éltek, ahol talán egy franciának abszurd kezét fognia egy né-

Könyvajánló: Azt meséld el, Pista!

(Örkény István élete)

Mácsai Pál és Bereményi Géza az író rádióbeszélgetéseiből, naplójegyzeteiből és önéletrajzi ihletésű novelláiból állította össze ezt az Örkény életét összefoglaló kis könyvet. Amiből kiderül, hogy nem véletlenül olyanok az író művei, amilyenek. Hiszen már az élete is tele volt groteszk fordulatokkal.

A gimnáziumban például (egyébként a budapesti piárba járt a Horthy-korszakban) volt egy osztálytársa, aki a csapatból elsőként vétett a hatodik parancsolat ellen, s mellette nagyon nagy ádámcsutkája volt. A „kis Pista”, pedig azt hitte, hogy aki erre a tetre vetemedik, azt a Jóisten büntetesképpen óriás ádámcsutkával „jutalmazza” és jelöli meg. Még lehetne sorolni a jobbnál jobb anekdotákat (pl. nászútjának kalandos történetét), de elégedjünk meg azzal, hogy aki kézbe veszi ezt a rövid kötetet, garantáltan hiteles, néhol szórakoztató, néhol a szemekből könnyeket előcsaló, igazi XX. századi történetekkel találkozhat.

Aki eddig is szerette Örkényt annak mindenféleképpen ajánlom ezt a könyvet, valószínűleg ez is tetszeni fog. Aki pedig még eddig nem olvasott volna tőle, az fogjon bele előbb pár egyperces novellába, s ha azok megnyerték tetszését, utána nyugodtan veheti bele magát ebbe a könyvbe is.

Erdős Virág: Ezt is el

Erdős Virág költő, író, drámaíró,
Erdős Virág romantikus alkotó,
Erdős Virág utópista szocialista,
Erdős Virág a rím specialista,
Erdős Virág egy gyerek mondóka,
Erdős Virág vicces, tiszta móka,
Erdős Virág tudja mi a magyar igazság,
Erdős Virág egy meglepetés,
néha jól oda vág,
Erdős Virág a csövesek védőszentje,
Erdős Virág egy útszélén elcsapott lepke,
Erdős Virág komoly, de azért mégse,
Erdős Virág a világvége,
Erdős Virág a magyar munka morál:
Egy komoly sor után egy vicc jár.

Horváth Márton 11.a

„Imát súgnak ezek a képek...” Sándor János megnyitóbeszéde Balló Andrea kiállításán

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

„mindegy, koporsót, korsót mond a kép,
vagy tűzfalat, mert minden arra int:
Ember vigyázz, figyeld meg jól világot:
ez volt a múlt, emez a vad jelen, -
hordozd szívedben. Éld e rossz világot
és mindig tudd, hogy mit kell tenned érte,
hogy más legyen.”

- int mindannyiunkat Radnóti Miklós, a szavak tragikus sorsú művésze.

Akinek Isten csillaggal jelölte meg a

homlokát,
abból próféta vagy
művész vált.
Ilyen csillag-
homlok- te-
remtmény a
képíró Balló
Andrea, e ki-
állított művek
alkotója.

A művész tolmács a Teremtő, s teremtett világa között.

Olyan tolmács,

akit örök kíváncsisággal áldott vagy vert meg a Mindenható. Sohasem elégszik meg azzal, hogy szemléli a világot, látni is akarja azt. Nem a lármás felszínt nézi, hanem az alatta hallgató mélységet fűrkészi. Látni vágyó halandó Balló Andrea is.

Bűnbeesésünk óta sötétben botorkáló világunk reményt hozó fényeit keresi. Az Örök Fényt, az Isten mosolyát, mely ott ragyog fűben, fában, havas hegyek égig érő hótisztaságában, alázatosan megbúvó patakok tükrében s az ember öröme és bánatkönnyében egyaránt.

Fény és sötétség gigászi küzdelme feszíti szét e festmények kereteit. Jó és rossz, káosz és nyugalom, élet és halál száll harcba a vásznanon.

Mégis megnyugtató, biztató piktúra ez, mert az ember bomló világa felett győzelmet arató isteni rend közelgő diadalát hirdeti; a szeretet győzelmét a gyűlölet, a fény diadalát a sötét felett.

Beszédes képek ezek. Megszólítanak.

Vigyázz! Világod nem az ember jogos jussa, hanem Isten ajándéka, amit csak kölcsönbe kaptál elődeidtól, s ami majd utódaidra száll. Ezért kell megismerned, megőrizve és jobbra téve adnod tovább! Ez az Isten képére teremtett ember hivatása! – Figyelmeztetnek a képek.

Hitből fakadó remény sugárzik Balló Andrea szeretet ihlette piktúráiból.

Nyilvános közgyónás minden képe, mert korunk közös vétkeivel szembesít bennünket: a növekvő magánnyal, a fogyatkozó hittel, a szeretethiánnyal, a kiüresedő lélekkel és a

gyilkos közönnyel. S mert jól figyelni világunkat, megváltódásunk iránti vágyunkat is tolmácsolja. A megváltás kulcsa a jobbra válás – sugallják alkotásai. Engedj utat a Fénynek! – mondják a képek – Legyen akaratom és erőd megtörni a Sötét hatalmát!

Emlékezz! Fényből teremtettél és az Örök Fénybe olvadsz majd, ha véget ér vándorutad a Földön.

Vallásos festészet ez? Vagy világromboló, új rendet követelő piktúra? Nem tudom... Nekem imát súgnak ezek a képek. Mindegyik fohász a Fény, a Végtelen, a transzcendens felé. S a színek, a fények, a formák mintha egyetlen szent imába formánnak össze:

„Jöjjen el a Te országod,
legyen meg a Te akaratom...
mert Tiéd az ország,
a hatalom és a dicsőség!
Amen.”

Sándor János
színházi rendező, szakíró

Olasz lektor járt iskolánkban

Szeptember elejétől iskolánk vendége volt hat héten keresztül Martina Capasso, aki az AIESEC program keretében ismertette meg a diákságot Olaszországgal és szülővárosával, Nápollyal. Távozása előtt rövid interjút adott nekünk az itt szerzett tapasztalatairól.

-Mi tetszett legjobban?

-Az, hogy közelről ismerhettem meg a gyerekeket, és inkább barátként, mint tanárként beszélhettem nekik a saját országomról. Ezen felül még az, hogy láttam az érdeklődést a gyerekekben, és nem csak náluk, mivel a tanárok is nagyon érdeklődők voltak, ami nekem nagy örömet okozott.:)

-Sikerült-e megtanulni néhány magyar kifejezést?

-Csak keveset, a szükséges minimumot tanultam meg, hogy udvarias lehessen minden helyzetben. Sajnos a magyar nyelv nekünk olaszoknak nagyon nehéz (ahogy – gondolom – az olasz nehéz a magyaroknak), és nagyon kevés idő állt csak rendelkezésemre. De azért megtanultam azt, hogy „szia”, „köszönöm”, „szívesen”, „jó reggelt”, „jó napot”, „jó éjszakát”, „jó étvágyat”, és tudok néhány számot is hála az egyik osztálynak, akik leírták nekem őket egy kis papírra az utolsó napon, így csínlhattam a házi feladatomat a reptéren, amíg várahoztam.

Nagy Mariann tanárnő és Martina Capasso

-Milyennek képzelted Magyarországot az érkezésed előtt, és milyennek látod most, amikor hazafelé készülsz?

-Sokan óvtak, és azt mondták, hogy vigyázzak, mert Magyarország keleti ország; legyek óvatos, hogy kikkel ismerkedem. Az ittlétem után már nyugodtan megmondhatom ugyanezeknek az embereknek, hogy bizony nagyot tévedtek, mert Magyarországon kedvesek, udvariasak, rendesek az emberek, és mindig segítenek, ha kell.

-Hogy éreztél itt magad? Milyen nehézségeket kellett megoldanod?

-Szegeden és az iskolában is remekül éreztem magam. Az egyetlen nehézséget a nyelv jelentette, de szerencsére az iskolában az emberek nagy része beszélt angolul, így bátran állíthatom, hogy ez sem okozott gondot.

-Milyen tanácsot adnál az AIESEC program egy másik résztvevőjének, aki Magyarországra készül?

-Azt javasolnám neki, hogy nyitott szívvel érkezzon, készen arra, hogy fantasztikus tapasztalatokkal gazdagodjon, és rengeteg nagyszerű embert ismerjen meg, akik biztosan megszépítik számára az itt töltött időt.

Köszönöm mindenkinek, hogy érdeklődéssel követték az előadásaimat, és hogy mindig mosolygó köszönéssel fordultak hozzám. Igazi öröm volt az iskolákban dolgozni, ahol tanárok és diákok egyaránt kedvesek, rendesek és segítőkészek voltak. Köszönöm a vendéglátást, és remélem, újra látjuk egymást Olaszországban.:D
"Ciao e arrivederci!"

A riportot készítette és magyarra átváltotta:
Mészárosné Szabó Tünde

Nyelvi fordítóverseny

Az idegen nyelvi munkaközösség idén is megrendezte hagyományos versenyét. Mind az öt iskolánkban tanított (és tanult?) nyelv „megjelent” a teltházás fizikumában és kémikumában. Angolból kerekén 80, németből 15, latinból 12, olaszból pedig 5 fordítás született. Gratulálunk mindenkinek, akik nekifesztek a nem éppen könnyű szövegeknek. És persze külön jár dicséret a győzteseknek!

Dékány Zoltán

A fordítóverseny eredményei a 2013/14-es tanévben

Olasz nyelv

1. Horváth Márton 11.a
2. Glaug Flórián 12.b
3. Markotics Attila 8.a

Latin nyelv (kezdők)

1. Nagy Csongor 9.a
2. Szabó Zsolt 9.a
3. Ritka József

Latin nyelv (haladók)

1. Kószó Dávid 12.a
2. Kunstár Balázs 12.a és Tombác Zsolt 11.a

Német (kezdők)

1. Vida-Szűcs István 11.a
2. Kocsis Levente 9.b
3. Papp Sándor 11.a

Német (haladók)

1. Mácsai Soma 12.a
2. Kovács Dániel 12.a
3. Ritka József 9.a

Angol (kezdők)

1. Sipos Barnabás 7.a
2. Gaál Péter 7.a
3. Markotics Attila, 8.a

Angol (középhaladók)

1. Szebellédi Mátyás 12.a
2. Kisalbert Ákos 10.a
3. Varga Ádám 12.a

Angol (haladók)

1. Kovács Dániel 12.a
2. Fülöp Imre 12.a
3. Selmeci Bence 12.a

De jó, hogy Jézus nem volt koraszülött

Megkezdődött az advent, vagyis a várakozás a Megváltó eljövételére. Karácsonykor a legtöbb ember leporolja a lelkét, hogy tiszta szívvel járulhasson a jászolhoz, melyben a kis Jézus – egy ártatlan, magatehetetlen, rózsaszín csöppség – rúgkapál, egészen olyan, mint a mai újszülöttek. Talán azért is szólnak olyan szívhez szólóan a karácsonyi énekek.

Ez a pillanat az, amikor néhány percre érdemes megállni és elgondolkodni azon, hogy a kis Jézus születése napján mit látunk még? Látjuk a jóban-rosszban egymás mellett kitartó szent családot és a családot körülvevő jó embereket. Milyen jó, hogy Mária nem "okoskodott": Eljött-e már az ideje, hogy gyermeke legyen? Van-e már biztos jövedelme és kocsija, háza? Kiszórakozta-e már magát? A gyermek vállalása nem okoz-e majd kényelmetlenséget az életében?... és folytathatnánk a mai szülőkből időnként felmerülő gondolatokat. Mindeközben öregszik tár-

sadalmunk, és többen halnak meg, mint ahány újszülöttet keresztvíz alá tartanak. A fiatalok nem mindig hallják meg a hívó szót a szép, gyermekekkel is megáldott családi életre. A fiatalok nemcsak a tanulás és pályaválasztás ideje. Ebben az időben alakítjuk ki ideáljainkat, a párkeresés- és választás, családalapítás,

gyermekvállalás szép és küzdelmes időszaka is ez. Mindig szerettem nézni a klinikáról csöppnyi gyermekükkel hazatérő, büszke párokat. És bizony elszorul az ember szíve, ha nem viheti haza újszülöttjét az anyukája, mert beteg, rosszul fejlett, vagy kis súlyú, éretlen koraszülött. Olyan természetesnek vesszük, hogy a kisbabák 9 hónapra, egészségesen megszületnek (mert valójában így kellene lennie).

A WHO (Egészségügyi Világszervezet) adatai szerint az újszülöttek 8-12%-a koraszülöttként jön világra. Tehát minden tizedik. A fejlett nyugati országokban és – érdekes módon – a balti államokban ez a szám jobb, 4-5 % körüli. A koraszülöttek 60%-a a harmadik világban: Ázsiában és Afrikában születik, de az Egyesült Államokban már 12% az idő előtt születettek aránya az újszülöttek között. A koraszülött-ellátás nagyon drága, ennek ellenére magasabb a halálozási aránya, valamint előfordulhat maradandó károsodás a gyermekekben. A szakemberek világszerte azon fáradoznak, hogy visszaszorítsák a koraszülöttség

előfordulását. De "egyedül nem megy". Széleskörű társadalmi támogatottság és tudatosság is szükséges hozzá.

Az elsődleges anyavédelmet már az óvodás és a kisiskolás korban meg kell kezdeni. Igenis arra kell tanítani a kislányokat, hogy ők nők, anyukák lesznek, egyszer majd a szívük alatt hordozzák kisbabájukat. Olyan "testet" kell magukból nevelni, amelyik méltó és alkalmas a kisbaba kihordására. (Mennyit ártott például Magyarországon a – Rákosi- korszakban nők elé példaképpül állított – "traktoros lányoknak", a traktoron szerzett vibrációs ártalom.) Nem lehet mindenben követni a fiúkat, hiszen a fiúk nem hordják majd magukban a magzatot. Azért nekik is gondolni kell "reprodukciós jövőjükre". Ami az egészséget károsítja, most különösen azokat a káros hatásokat figyelembe véve, ami rossz az ivarsejteknek: a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a gyakori fertőzések (edzettség hiánya). Növelik a koraszülöttség

aranyát a serdülőkori terhességek, a vetélések, a rossz higiénés körülmények, a szexuális úton terjedő, a szülőutakban gyulladást okozó betegségek, az elhízás (gondoljunk a következményes cukorbetegségre), vagy az alultápláltság, a stressz. Sokszor azonban a legnagyobb odafigyelés mellett is ismeretlen marad a koraszülöttség oka.

Hazánkban a koraszülöttek aránya huzamos idő óta 8-10 % körül mozog, körülbelül kétszerese a fejlett európai országok átlagának. Azt is mondhatjuk, hogy népbetegségnek számít. Azért, ha mégis koraszülött lesz valaki, tudnia kell, hogy a Perinatalis Intenzív Centrumokban (PIC) egyre jobb eséllyel segítik át azon az időszakon ezeket a babákat, míg fejlődésük a normális újszülöttté el nem éri. Ha sikerül megakadályozni, vagy orvosolni az ilyenkor leselkedő problémákat, károsodásokat, a továbbiak során behozhatják a lemaradást. (Persze nem árt egy fohász értük!)

Ki gondolná, hogy olyan híres emberek, mint Newton, Victor Hugo, Albert Einstein vagy Marilyn Monroe (hogy a szebbik nemből is említsünk), koraszülöttként látták meg a napvilágot? Áldott, szép karácsonyt kívánok Nektek és családotoknak:

dr. Dénes Ilona
iskolaorvos

KARÁCSONY

...csecsemők, a hó zizegő pólyáját letépik rólatok,
fűrészek heródes-fogsora mélyed torkotokba!..

Bari Károly

A törökországi U20-as sakk világbajnokság Interjú iskolánk 11.B osztályos tanulóival, Antal Tibor Kende sakkozóval

Antal Tibor Kende, 11.b osztályos tanuló visszatért a törökországi U20-as sakk világbajnokságról, ahol a 61. helyen végzett. Ezzel az eredménnyel megelőzte az ideai 20 év alatti magyar bajnokot. Ebből az alkalomból beszélgettem vele.

-Először is gratulálok a szép eredményhez! Hol és mikor volt a világbajnokság és kiknek szólt?

-A 20 év alatti világbajnokságot szeptember 12-27. között rendezték meg 13 fordulóban a Márvány-tenger partján fekvő Kocaeliben. A versenyt eredetileg a török-szír határtól nem messze fekvő Hatayban rendezték volna meg, de ezt a szervezőknek egy esetleges amerikai beavatkozás miatt módosítaniuk kellett.

-Mi volt a verseny legszebb pillanata?

-Az utolsó meccs befejezése. A tudat, hogy jól sikerült befejeztem egy rendkívül nehéz versenyt.

-Mi volt a legnehezebb a verseny időszaka alatt?

-Megküzdeni a körülményekkel, és az esetleges kudarcokkal.

-Ért-e valami meglepetés?

-Abban a hitben indultam útnak, hogy a szálloda, (ahol a versenyt is megrendezik), a tengerparton lesz, de valójában a tengerparttól 5km-re a szántóföldek között volt. Korábban már többször jártam Törökországban és mindig biztonságos ország benyomását keltette bennem. Tudtam ugyan, hogy zajlanak demonstrációk a jelenlegi török vezetés ellen, de nem hittem, hogy emiatt minden rendőrnök gépfegyvert kell állandóan magánál hordania.

-Tisztességes volt-e a verseny, amennyire te látad?

-Szeretném előre bocsátani, hogy a mai világban egy jobb okostelefonra telepített sakkprogram is

képes a világ legjobb sakkozóját is legyőzni. Mindenképpen meglepődtem azon, hogy az előzetes ígérettel ellentétben nem tiltották ki a kísérőket a versenyteremből, pedig ez az ifúsági versenyeken már nagyon régen bevett szokás. Néhány szemfüles edző meg is ragadta az alkalmat, és amíg versenyen játszottak a

tanítványai, ő ingázott hol a szoba és játéktér, hol a hall és a játéktér között. Azt ígérték, hogy szigorú ellenőrzéseket vezetnek be a csalás megakadályozására, ennek jegyében felszereltek egy elektromos kaput, amit a reptereken is szoktak használni, a terroristák kiszűrésére. Itt nem

terroristákat, hanem „csak” csalókat szűrt (és meg kell hagyni igen pontosan), de itt a kínai U16-os olimpiával ellentétben, senki sem ellenőrizte, hogy mit mutat. Így az a szomorú helyzet állt fenn, hogy én ugyan látom, kinél van telefon, de elvenni nem tudom tőlük, és természetesen ezeket a játékosok sokszor a saját idejük kárára is minden lépés után meglátogatták a mellékhelyiséget, ahol nem egyszer igen nagy forgalmi dugó alakult ki. Kár lenne általánosítani, hogy csak a hazaiak egy tekintélyes része nem játszott tisztességesen, hiszen a kapu nagyjából minden második játékosnak jelzett. Az egyik bíró pedig, amikor jeleztem neki, hogy ott van (az éltáblákon játszó indai) játékos farzsebében a kilátszó telefon, inkább elkapta a fejét és elsietett.

-Volt-e időd várost nézni, turistaként jelen lenni az országban?

-A szabadnap a hetedik forduló után volt esedékes, és azt mondták, hogy megmutatják a környék nevezetességeit, utána pedig elvisznek minket egy kisebb bevásárlóközpontba. A kirándulás délután egy órára volt kitűzve azért, hogy kényelmes helyünk legyen, édesapámmal már korábban beültünk a buszba. Eltelik fél óra, és bejön a buszba az egyik szervező, és közli, hogy az időjárás előrejelzésre (amely nagy esőket ígért) való tekintet-

tel a kulturális programokat törlik, de a vásárlás meg lesz tartva. A borús időre való tekintettel elfogadtuk a hírt. Ezután megbeszéltük édesapámmal, hogy ha már egyszer itt vagyunk, akkor veszünk valamilyen szuvenírt, tehát maradtunk. Ugyan édesapámmal tudtuk, hogy a törökök komoly üzletemberek, de arra még legrosszabb rémálmlunkban sem gondoltunk, hogy háromóránál buszozást követően kitesznek egy – magyar mércével mérve is – elképesztően drága plázában, ahol nem lehetett alkudni. Ott – másokkal együtt – arra a következtetésre jutottunk, hogy "eladtak" minket egy plázának. A belépést fegyveres őrök felügyelték és elektromos kapun kellett mindenkinek áthaladnia, ami elég szokatlan volt. (Rá egy napra jött a hír, hogy Kenyában fegyveresek egy plázában megölték legalább 100 embert.) Este 10-re érkeztünk haza, azt pedig mondanom se kell, hogy eközben nem hogy eső nem esett, de ki is süttött a Nap.

-Milyen volt az ellátás?

-A versenyt egy tavaly épült 5 csillagos szállodában szervezték meg, ami igen jól felszerelt volt. Ugyan elég válogatós vagyok, de a leves, második és a desszert közül mindig találtam olyat, ami finom volt és amivel jóllaktam. Naponta háromszor étkezhetünk volna, de az ebédet a délutáni partira való tekintettel mindig kihagytam. Volt a hotelben uszoda és szauna is, én inkább az előbbit használtam.

-Sikeres felkészülést kívánok és köszönöm a beszélgetést!

Nemes Zsuzsanna

Járás Mikulás Kupa Sakk csapatverseny általános iskolások számára

Iskolánk diákjai közül december 4-én 4-en a 8.a-ból igazi sikert értek el, hiszen amatőrként, sok sakkversenyző között küzdve korosztályukban a 2. helyezést érték el.

nösen szép siker, amit Kuna Áron, Szabó Balázs és Gárgyán Róbert összeállítású csapatunk elért (Vincze Gergő rosszul lett és haza kellett utaznia a versenyről). Áron játszott az első táblán, neki volt a legnehezebb, Balázs volt a legjobb pont-

Szegedről számtalan általános iskola, 3 korosztályban, több mint 50 csapata mérte össze tudását a 7 fordulós, svájci rendszerű tor-

szerzőnk (6 pont), Robi pedig igazi nagy küzdő volt a 3. táblán. Az, hogy milyen sakkozókkal játszani, semmi sem mutatja jobban, mint amikor diákjaink elsős kislányoktól kaptak ki 2:1 arányban.

Aki szeretné a piárban csiszolni sakk tudását, jelentkezzen Sipos Attila tanár úrnál, vagy Jutka tanárnőnél a könyvtárban. Keddenként és szerdánként 14.30 és 16.00 között sajnós rendszeres szakmai irán-

nyítást nem tudok biztosítani elfoglaltságaim

nán 15-15 perces meccsek keretében a Petőfi Sándor Általános Iskolában. Bárki összekerülhetett bárkivel és a végén korosztályonként értékelték őket. Sok gyerek a csapatok között óraszámába beépítve tanulja a sakkot, így külö-

miatt, de sakkbarátok ebben az idősávban tudnak egymással találkozni és sakkozni. Várom a 7.-es sakkbarátokat, hogy jövőre is mehessünk általános iskolásokkal felvenni a versenyt!

Sipos Attila

KARÁCSONY

„Te most is az vagy, csak mi változánk meg,
Csak nekünk ócska minden ami régi.
Nem hallgatunk az angyalok szavára,
Nem kell nekünk a csillag se, ha égi!”

Baja Mihály

Kövések aranyból

-A zsidó vallás szent könyve az Újszövetség...

-A zsidók egyistenhívók voltak, azaz ateisták...

A Tízparancsolat sajátos megfogalmazásai:

-2. parancsolat: „Az Úr nevét szenteld meg!”

-10. parancsolat: „Mások cuccait ne kívánd!”

A hindu vallásról:

-Később bevezették, hogy a papok haláluk után választ-hatják az örök nyugalmat ...

-A hinduizmus más néven Induizmus...

-A görög istenek jellemzői: az Odüsszeián élnek...

-Mózes kivette az egyiptomiakat Rómából a tengeren keresztül...

Feleltetéskor a tanár a demokrácia kifejezést próbálja előcsalogni diákjából:

-Milyen mai napig is használatos kifejezést ismeresz, amely a démosz kifejezésből ered?

-Démász?...

Papp Attila gyűtése

Politikai szórványok

-A közpénz nem vész el, csak átalakul.

-Aki másnak hasznot ás, maga esik bele.

-Az igazság fáj, ezért inkább hazudj!

-Lehet Más a Politika – csak a politikusok nem.

-Akit még nem sértettem meg, attól elnézést kérek.

az oldalt szerkesztette és a lapok alján található idézeteket gyűjtötte: Fábíán Péter 11. a

7				1			4	
	2				9		5	6
		4		6		2		
		8	6		1		2	
		7				1		
	9		3		8	6		
		5		2		4		
8	4		1				6	
	1			8				2

Ebben a hónapban ismét egy sudoku megfejtésére hívunk benneteket. A megoldásokat (az újságból kivágott lapon vagy lefénymásolva) Fábíán Péter 11. a osztályos tanulónak adhatjátok oda. A mostani számban található rejtvény megfejtésével pólot lehet nyerni! Várjuk megfejtéseiteket!

Pont TE kellesz!

KEDVES FIATAL!

ELINDULT ÚJ, INGYENES
E-TANÁCSADÁSI
SZOLGÁLTATÁSUNK A SZÁMODRA!

PÁLYAVÁLASZTÁS

MENTÁLHIGÉNÉ

ÖNKÉNTESSÉG

JOG

ponttekesselz.hu

k é p e s l a p

